

POPARCIE DLA PARTII POLITYCZNYCH W OSTATNICH DNIACH STYCZNIA 2000 ROKU

Warszawa, luty 2000

- Wyniki najnowszego sondażu OBOP wskazują na brak istotnych zmian w notowaniach partii politycznych. W dalszym ciągu największą popularnością cieszy się SLD, który w wyborach do Sejmu poparłoby 42% głosujących. Dwukrotnie mniej głosów – jednej piątej wyborców (20%) – uzyskałaby AWS. W Sejmie znaleźliby się również przedstawiciele UW (9% głosów) i PSL (8%).
- Mandatów poselskich nie uzyskaliby politycy ROP, Samoobrony i UPR (głosowałoby na nich po 4% wyborców), Unii Pracy i ChD III RP (po 3%), Krajowej Partii Emerytów i Rencistów (2%) i Krajowego Porozumienia Emerytów i Rencistów RP (1% głosów).
- Zainteresowanie głosowaniem w wyborach do Sejmu deklarowało pod koniec stycznia br. dwie piąte (40%) dorosłych Polaków. Ponadto, jedna czwarta (25%) uprawnionych do głosowania z wahaniem mówiła, że raczej poszliby głosować.

OBOP

Ośrodek Badania Opinii Publicznej Sp. z o.o.

ul. Dereniowa 11, 02 776 Warszawa

Tel: (48 22) 648 2044 (-46), 644 9995 Fax: (48 22) 644 9947 e-mail: obop@obop.com.pl www.obop.com.pl

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Kolejny sondaż¹ preferencji partyjnych w hipotetycznych wyborach parlamentarnych OBOP przeprowadził w ostatnich dniach stycznia br.

Na wyniki pomiaru mogły mieć wpływ informacje w mediach o spotkaniu Prezydium AWS, podczas którego dyskutowano o zmianach w rządzie, w klubie parlamentarnym AWS i o kandydacie na stanowisko prezydenta. Poruszenie w kręgach politycznych i mediach wywołała wówczas sprawa przejęcia BIG Banku S.A. przez Deutsche Bank. W tym czasie również Ministerstwo Sprawiedliwości zaproponowało zmiany kodeksu karnego mające na celu zaostrzenie przepisów i usprawnienie procedur sądowych. Tuż przed rozpoczęciem sondażu obchodzono 55. rocznicę wyzwolenia obozu w Oświęcimiu.

* * *

W ostatnich dniach stycznia br. zainteresowanie głosowaniem w wyborach do Sejmu deklarowało dwie piąte (40%) dorosłych Polaków, czyli o 4 punkty procentowe mniej niż dwa tygodnie wcześniej.

Ponadto, jedna czwarta (25%) osób uprawnionych do głosowania z wahaniem mówiła, że raczej poszliby głosować.

GDYBY W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ ODBYŁY SIĘ WYBORY DO SEJMU, TO CZY WZIAŁBY(ĘŁABY) PAN(I) W NICH UDZIAŁ?	
zdecydowanie tak	40%
raczej tak	25%
raczej nie	10%
zdecydowanie nie	20%
trudno powiedzieć	5%

Prawie jedna trzecia (30%) pełnoletnich Polaków mówi, że nie poszliby głosować, przy tym co piąta osoba zdecydowanie wyklucza swój udział w wyborach, a co dziesiąta – raczej nie bierze pod uwagę pójścia do urn.

¹ Sondaż Ośrodka Badania Opinii Publicznej przeprowadzony w dniach 29-31 stycznia 2000 r., na reprezentatywnej losowej 1031-osobowej ogólnopolskiej próbie osób od 18 roku życia. Maksymalny błąd statystyczny dla takiej wielkości próby wynosi +/-3%, przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

Udział osób pewnych swego uczestnictwa w wyborach zwiększa się wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia (głosować poszłoby 32% osób z wykształceniem podstawowym, 37% badanych z wykształceniem zasadniczym zawodowym, 43% absolwentów szkół średnich i 61% ankietowanych, którzy ukończyli studia wyższe). Deklaracje zdecydowanego udziału w wyborach są też tym częstsze, im większe zainteresowanie sprawami polityki (od 19% wśród osób, które w ogóle nie interesują się tymi sprawami do 65% wśród tych, którzy bardzo się nimi interesują).

W wyborach do Sejmu, gdyby odbywały się one w najbliższą niedzielę, relatywnie najczęściej wzięłyby udział osoby o centrolewicowych (62%) i lewicowych (58%) poglądach politycznych.

Preferencje parlamentarne

Wyniki najnowszego sondażu wskazują na brak istotnych zmian w notowaniach partii politycznych.

W dalszym ciągu największą popularnością cieszy się Sojusz Lewicy Demokratycznej, który w wyborach poparłoby ponad dwie piąte (42%) głosujących.

Dwukrotnie mniej głosów – jednej piątej wyborców (20%) - uzyskałaby Akcja Wyborcza „Solidarność”.

W Sejmie znaleźliby się również przedstawiciele: Unii Wolności (na kandydatów tego ugrupowania skłonnych jest oddać głos 9% osób) i Polskiego Stronnictwa Ludowego (osiągając poparcie 8% wyborców).

Poparcie dla pozostałych partii i ugrupowań politycznych jest na tyle małe, że nie pozwoliłoby im wejść do Sejmu:

- Na Ruch Odbudowy Polski, Samoobronę i Unię Polityki Realnej głosowałoby po czterech wyborców na stu (4%).
- Kandydatów Unii Pracy i Chrześcijańskiej Demokracji III Rzeczypospolitej Polskiej poparłoby po 3% głosujących.
- Co pięćdziesiąty wyborca (2%) oddałby głos na Krajową Partię Emerytów i Rencistów, a co setny (1%) – na Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów Rzeczypospolitej.

PREFERENCJE WYBORCZE POLAKÓW²

(Dane w proc.)

	III.'99	III-2.'99	IV.'99	V-1.'99	V-2.'99	VI.'99	IX'99	IX-2'99	X.'99	XI.'99	XI.'99 (2)	XII.'99	I.'2000	I.'2000 (2)
Sojusz Lewicy Demokratycznej (L. Miller)	33	30	31	32	34	34	36	35	32	33	39	43	42	42
Akcja Wyborcza „Solidarność” (M. Krzaklewski)	20	24	25	21	22	25	20	20	23	23	15	16	19	20
Unia Wolności (L. Balcerowicz)	14	13	13	12	12	11	13	13	10	11	11	12	10	9
Polskie Stronnictwo Ludowe (J. Kalinowski)	11	6	8	10	8	8	7	7	10	11	9	10	8	8
Ruch Odbudowy Polski (J. Olszewski)	5	5	4	6	3	4	4	6	3	3	5	5	4	4
„Samoobrona” (A. Lepper)	4	4	3	3	3	3	2	4	7	2	4	4	4	4
* Unia Polityki Realnej (J. Korwin-Mikke)	3	2	3	3	4	3	3	3	3	4	3	2	3	4
Unia Pracy (M. Pol)	3	6	3	4	3	4	4	5	4	4	4	2	4	3
Chrześcijańska Demokracja III Rzeczypospolitej Polskiej (L. Wałęsa)	2	3	2	2	3	2	3	1	2	2	3	1	2	3
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (T. Mamiński)	3	4	4	4	3	3	3	2	3	4	4	2	2	2
Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów Rzeczypospolitej (E. Postulka)	1	2	2	1	4	1	2	2	1	2	1	2	1	1
* Konfederacja Polski Niepodległej - Ojczyzna (A. Słomka)	0	0	1	1	1	0	1	2	2	1	1	0	0	0
Blok dla Polski (A. Gąsienica-Makowski)	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0
pozostałe partie	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	1	1	0	0

* - do pierwszego pomiaru w marcu '99 pytano o Konfederację Polski Niepodległej - Obóz Patriotyczny

SLD stosunkowo najwięcej zwolenników ma wśród osób o lewicowych (77%) i centrolewicowych (60%) poglądach politycznych, pracowników fizyczno-umysłowych (55%), badanych z wykształceniem średnim (52%), wyborców w wieku 45-54 lat (50%) i 55-64 lat (48%), mieszkańców najmniejszych (48%) i największych (48%) miast.

Na **AWS** głosowaliby w większości badani o prawicowych poglądach politycznych (51%). Częściej niż inni ugrupowanie to poparliby również zwolennicy

² Na kartach umieszczono partie w kolejności alfabetycznej; w nawiasach podano nazwiska liderów. Prezentowane w tabeli wyniki preferencji odnoszą się do wszystkich uprawnionych do głosowania osób, które zadeklarowały („zdecydowanie” lub „raczej”) gotowość wzięcia udziału w wyborach i jednocześnie miały określone preferencje.

opcji centroprawicowej (28%), osoby w wieku 35-44 lat (26%), badani, którzy określają się jako wierzący i regularnie praktykujący (25%).

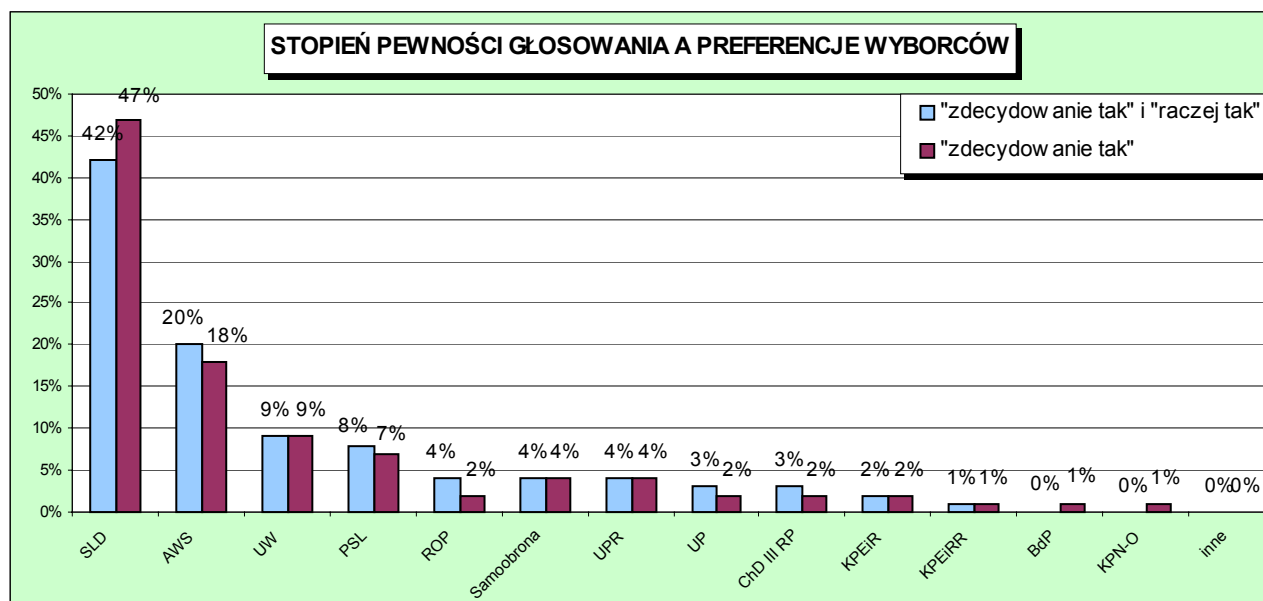
Wraz z większym zadowoleniem z własnej sytuacji materialnej oraz wraz z większym miejscem zamieszkania, przybywa osób, które w wyborach skłonne są poprzeć **Unię Wolności**. Na kandydatów tej partii głosowałoby ponadto częściej niż inni wyborcy z wykształceniem wyższym (29%), osoby o centroprawicowych przekonaniach politycznych (24%), badani w wieku 18-34 lata (20%).

Im niższe wykształcenie, tym częstsze deklaracje poparcia w wyborach **PSL**. Stosunkowo najwięcej zwolenników ugrupowanie to ma wśród mieszkańców wsi (17%).

Wybory „zdecydowanych”

Przedstawione powyżej wyniki preferencji partyjnych dotyczą tylko tych respondentów, którzy (oprócz tego, że mieli już sprecyzowane sympatie) „zdecydowanie” lub „raczej” zadeklarowali, że gdyby odbywały się wybory do Sejmu, to wzięliby w nich udział. Z dotychczasowych badań wynika jednak, że faktyczna frekwencja wyborcza kształtuje się na poziomie zbliżonym do odsetka osób, które w przedwyborczych sondażach zdecydowanie zadeklarowały udział w głosowaniu.

Biorąc pod uwagę preferencje jedynie tych badanych, którzy na pewno poszliby głosować, zauważyć można jeszcze większą przewagę SLD nad AWS (47% głosów w porównaniu do 18%).

Gdyby w najbliższą niedzielę odbyły się wybory do Sejmu, to czy wzięłby(ęłaby) Pan(i) w nich udział?

		ODPOWIEDZI W %					LICZBA OSÓB
		zdecydowanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowanie nie	nie wiem	
OGÓŁEM		40	25	9	20	5	1031
PŁEĆ	mężczyzna	42	25	10	19	4	490
	kobieta	38	25	9	21	7	541
WIEK	18-24 lata	28	29	16	23	4	134
	25-34 lata	40	26	9	20	5	204
	35-44 lata	40	26	9	22	3	213
	45-54 lata	45	24	6	19	5	195
	55-64 lata	47	20	8	15	10	110
	65 lat i więcej	40	23	10	21	6	176
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	32	25	10	26	7	267
	zasadnicze zawodowe	37	25	11	24	4	294
	średnie i pomaturalne	43	27	9	16	6	351
	wyższe z niepełnym	61	20	7	8	4	117
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	37	28	11	18	6	383
	miasto do 100 tys.	37	26	11	21	5	330
	miasto 101-500 tys.	47	22	6	20	5	194
	miasto pow. 500 tys.	47	19	6	23	5	125
REGION	małopolski	36	27	11	21	5	156
	wschodni	46	22	9	18	5	108
	katowicki	43	27	7	15	9	159
	dolnośląski	39	26	11	21	3	104
	wielkopolski	38	22	13	22	4	128
	pomorski	41	26	8	20	5	151

	centralny	40	24	8	23	5	225
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	42	27	8	20	4	454
	nie pracuje zawodowo	39	23	11	20	6	577
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	56	24	10	7	4	62
	prywatni przedsiębiorcy	54	29	5	12		39
	rolnicy	41	26	9	17	7	61
	robotnicy	33	29	12	23	4	175
	pracownicy fizyczno-umysłowi	43	24	2	27	4	135
	gospodynie domowe	40	29	6	17	7	43
	emeryci i renciści	42	22	9	18	8	297
	uczniowie i studenci	33	30	16	14	8	75
	bezrobotni	34	21	13	30	2	132
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	45	21	6	20	7	140
	średnia	41	27	10	18	4	586
	zła	37	22	11	24	6	302
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	41	25	9	19	5	613
	wierzący i niereg. praktykujący	38	28	11	17	6	283
	wierzący lecz niepraktykujący	38	16	5	39	2	106
	niewierzący	70	14	2	4	10	26
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	58	25	4	11	2	229
	centrolewicowe	62	20	4	9	5	91
	centroprawicowe	42	33	9	12	4	82

	prawicowe	43	26	7	19	5	209
	trudno powiedzieć	24	24	14	30	8	417
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	19	17	14	41	8	158
	raczej się nie interesuje	34	29	12	20	5	369
	raczej się interesuje	49	26	6	13	5	429
	bardzo się interesuje	65	15	1	14	6	72

Kandydatów której partii lub ugrupowania poparl(a)by Pan(i) w takich wyborach? 1. Akcja Wyborcza "Solidarność" (M. Krzaklewski) 2. Blok dla Polski (A. Gąsienica-Makowski) 3. Chrześcijańska Demokracja III Rzeczypospolitej Polskiej (L. Wałęsa) 4. Konfederacja Polski Niepodległej - Ojczyzna (A. Słomka) 5. Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (T. Mamiński) 6. Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów Rzeczypospolitej (E. Postulka) 7. Polskie Stronnictwo Ludowe (J. Kalinowski) 8. Ruch Odbudowy Polski (J. Olszewski) 9. Samoobrona (A. Lepper) 10. Sojusz Lewicy Demokratycznej (L. Miller) 11. Unia Polityki Realnej (J. Korwin-Mikke) 12. Unia Pracy (M. Pol) 13. Unia Wolności (L. Balcerowicz) 14. inna

		ODPOWIEDZI W %													LICZBA OSÓB
		1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
OGÓŁEM		20	3	1	2	1	8	4	4	42	4	3	10	0	546
PŁEĆ	mężczyzna	20	2	1	1	1	10	4	3	42	6	2	8		269
	kobieta	19	4	1	4	2	5	3	4	42	2	4	11	0	277
WIEK	18-24 lata	21	2	2			10	2	4	29	10		20		57
	25-34 lata	13	5				5	4	8	38	5	3	20		101
	35-44 lata	26	1			1	5	5	4	44	5	2	8		116
	45-54 lata	17	1	2	3		12	5	1	50	4	2	4	0	116
	55-64 lata	20	1		4	3	10	4	2	48	2	3	3		62
	65 lat i więcej	24	6		7	5	5	2	3	39		5	5		94
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	22	6	2	5	5	12	5	3	32		4	4		120
	zasadnicze zawodowe	23	3	1	1	0	11	5	8	38	4	1	3	0	152
	średnie i pomaturalne	18	0		3	0	4	3	2	52	5	1	10		193

	wyższe z niepełnym	14	2				2	1		39	7	6	29		81
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	19	3	1	3	3	17	4	7	34	3	2	6		199
	miasto do 100 tys.	23	3	1	3	1	1	5	3	48	2	3	7	0	168
	miasto 101-500 tys.	23	2		2		3	4	1	44	5	2	14		106
	miasto pow. 500 tys.	9	4		2		3			48	11	5	17		73
REGION	małopolski	20			1		12	4	4	43	7		9		81
	wschodni	24	5		2	2	18	6	4	32	2	5			55
	katowicki	19	2		5	2	2	4	2	42	4	3	16		93
	dolnośląski	19	2		2	3		1	3	52	2		17		56
	wielkopolski	11		1	5	1	9		8	53	1	4	7		64
	pomorski	26	5	1	1	2	4	5	4	42	3	1	7		85
	centralny	19	5	2	1		10	5	2	35	7	5	9	1	113
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	20	1	1	1		8	4	2	42	6	3	12	0	249
	nie pracuje zawodowo	19	4	1	4	2	7	4	5	42	3	3	8		297
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	19	4				4			32	5	5	31		42
	prywatni przedsiębiorcy	28					6			38	13		14		24
	rolnicy	18		2			45	3	6	25		2			35
	robotnicy	24	2	1	1		3	7	5	44	3	3	8		86
	pracownicy fizyczno-umysłowi	17					4	3	1	55	7	3	9	1	72
	gospodynie domowe	19	6		3		6	9	3	37			17		26
	emeryci i renciści	21	5	0	6	4	4	3	2	45	1	3	5		166
	uczniowie i studenci	11		3			11	3	3	34	14		21		38
	bezrobotni	21	4				9	3	13	40	2	4	2		51
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	16	4	2	2		5	3		33	7	1	26		83
	średnia	21	2	0	2	1	6	4	2	45	5	3	8	0	315

	zła	19	3	1	4	2	12	4	9	40	1	2	4		148
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	25	4	1	3	2	11	3	3	35	3	2	9		325
	wierzący i niereg. praktykujący	13	1		2	0	4	6	7	46	4	2	14	0	146
	wierzący lecz niepraktykujący	10						6		65	9	4	6		53
	niewierzący	9			5					67	11	8			22
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	3	2		1	1	6	1	2	77	2	3	1		183
	centrolewicowe	3			4	1	14			60	2	5	12		67
	centroprawicowe	28	2		2		9	4	8	10	11	2	24	1	51
	prawicowe	51	6	2	2	0	4	6	3	4	5	1	15		125
	trudno powiedzieć	18	3	1	4	3	10	7	6	31	4	3	9		121
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	24	7		6	4	5	2	4	31	3	3	11		43
	raczej się nie interesuje	22	3	1	2	2	11	3	3	38	3	3	8	0	180
	raczej się interesuje	18	2	1	2	0	7	5	5	43	4	2	10		272
	bardzo się interesuje	15				1	2			58	7	6	10		51